

กลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่
ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

AGRICULTURAL TOURISM MANAGEMENT STRATEGIES UNDER
THE NEW NORMAL IN NONG KHAI PROVINCE

อรทัย ผาพัง¹ บุษกร สุขแสน¹ และ ประภาพร สุปัญญา¹

¹สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Orathai Phapang¹ Bussagorn Suksan¹ and Prapaporn Supunya¹

¹Development Strategy Program, Udon Thani Rajabhat University

(Received: December 20, 2022; Revised: March 13, 2023; Accepted: March 27, 2023)

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย 2) เพื่อกำหนดกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย และ 3) เพื่อประเมินกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ดำเนินการ 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 กำหนดกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยว เชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถี ใหม่ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 12 คน เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหา และสรุปภาพรวม ระยะที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยว เชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถี ใหม่ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน เครื่องมือการวิจัยใช้แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย พบปัญหา 5 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ลำดับที่ 1 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ลำดับที่ 2 ด้านความสามารถในการเข้าถึง ลำดับที่ 3 ด้านสิ่งดึงดูดใจ ลำดับที่ 4 ด้านที่พัก และลำดับที่ 5 ด้านกิจกรรม

2. กลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยว เชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงการ/กิจกรรม การประเมินผล ได้แก่ 1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 3 กิจกรรม 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง จำนวน 2 กิจกรรม 3) ด้านสิ่งดึงดูดใจ จำนวน 2 กิจกรรม 4) ด้านที่พัก จำนวน 2 กิจกรรม และ 5) ด้านกิจกรรม จำนวน 2 กิจกรรม

3. การประเมินกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 3.51 ถือว่ากลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยว เชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ผ่านเกณฑ์การประเมิน สามารถนำไปใช้ได้

คำสำคัญ: การจัดการท่องเที่ยว, ท่องเที่ยวเชิงเกษตร, ชีวิตวิถีใหม่

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the problems of tourism management strategies under the new normal in Nong Khai Province; 2) to determine agricultural tourism management strategies under the new normal in Nong Khai Province and 3) to evaluate agricultural tourism management strategies under the new normal in Nong Khai Province. The research was conducted in 3 phases as follows: Phase 1 was to study the problems of tourism management strategies under the new normal in Nong Khai Province. The sample group consisted of 338 people. The research instrument was a questionnaire. The collected data were analyzed through qualitative analysis for percentage, frequency mean and standard deviation. Phase 2 was to determine agricultural tourism management strategies under the new normal in Nong Khai Province. The target group was 12 experts. The instruments used was an interview form. The data were analyzed by content and summary. Phase 3 was evaluating agricultural tourism management strategies under the new normal in Nong Khai province. The target group was 30 experts. The instruments used was the suitability and feasibility assessment form. The collected data were analyzed through qualitative analysis for percentage, frequency, mean and standard deviation. The results of the research were as follows:

1. The problems of tourism management strategies under the new normal in Nong Khai Province found that there were 5 problems arranged from the most to the least as follows; 1) Amenities, 2) Access 3) Attraction, 4) Accommodation, and 5) Activity.

2. Agricultural tourism management strategies under the new normal in Nong Khai Province included principles, objectives, projects, activities and evaluation, as follows: 1) Amenities with 3 activities, 2) Access with 2 activities, 3) Attraction with 2 activities, 4) Accommodation with 2 activities, and 5) Activity with 2 activities.

3. The evaluation of agricultural tourism management strategies under the new normal in Nong Khai Province found that appropriateness and feasibility passed the assessment at 3.51. It could be put into practice.

Keywords: Tourism Management, Agricultural Tourism, New Normal

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสเปน และประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2560 ประเทศไทยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยว มูลค่ารวม 2,727,740.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.65 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (สำนักงาน

ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) ซึ่งรัฐบาลไทยได้ใช้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในกลยุทธ์หลักของการพัฒนาประเทศ ประเทศไทยจากการที่ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมและกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยมีโครงการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวในประเทศเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเมืองรอง ซึ่งมีมาตรการลดหย่อนภาษี มาตรการสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านการบริการ เช่น ค่าแพ็คเกจทัวร์ ค่าที่พักโรงแรมหรือโฮมสเตย์ ค่าอาหาร และค่าเดินทาง เป็นต้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างการกระจายรายได้ที่ดี เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีการใช้จ่ายเงินในพื้นที่ที่เดินทางท่องเที่ยวส่งผลให้เงินกระจายลงสู่พื้นที่โดยตรง ประชาชนในพื้นที่จึงมีรายได้มากขึ้น ดังนั้นภาครัฐจึงได้ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยกำหนดให้เป็นหนึ่งในแผนงานสำคัญ (Flagship) ภายใต้การบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว เพื่อกระจายการท่องเที่ยวในมิติพื้นที่และกระจายรายได้สู่ชุมชน โดนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันประเด็นการท่องเที่ยว ได้กำหนดกรอบเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศในระยะยาว แบ่งเป็น 6 แผนย่อย ประกอบด้วย 1) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม 2) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ 3) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย 4) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ 5) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค และ 6) การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว โดยแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยวได้กำหนดค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดไว้ หนึ่งในค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดของประเด็นการท่องเที่ยว คือ รายได้จากการท่องเที่ยวเมืองรองเพิ่มขึ้น โดยกำหนดค่าเป้าหมายเป็นสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองหลักและเมืองรอง เพิ่มขึ้นเป็น 60:40 ภายในปี พ.ศ. 2580 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เปิดเผยตัวเลขนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2561 เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ 114.82 ล้านคน/ครั้ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.93 ก่อให้เกิดรายได้กว่า 7.87 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.55 จำนวนนี้มีนักท่องเที่ยวไทยที่เที่ยวเมืองรองกว่า 60.10 ล้านคน/ครั้ง ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.72 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และก่อให้เกิดรายได้ในเมืองรองรวม 1.65 แสนล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.88 จากปีก่อน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562)

ขณะเดียวกัน สถานการณ์การท่องเที่ยวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้มีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยวในหลายประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศไทยที่พึ่งพาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งนี้จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ผ่านมานั้น ได้สร้างผลกระทบอย่างน้อย 3 มิติ ได้แก่ 1) ด้านเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดภาวะถดถอยทางการค้า การลงทุน 2) ด้านสังคม เกิดการว่างงาน ทำให้แรงงานจำนวนมากเดินทางกลับภูมิลำเนาตลอดจนการเว้นระยะห่างทางสังคม และ 3) ด้านสิ่งแวดล้อม นับเป็นผลกระทบในด้านบวกเพียงด้านเดียว ซึ่งมีการฟื้นฟูหลังจากกิจกรรมการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ลดน้อยลง ทั้งนี้ รัฐบาลมีมาตรการรับรองผลกระทบของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้แก่ มาตรการสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย มาตรการเยียวยาจากสภาวะวิกฤต มาตรการกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยว มาตรการช่วยเหลือเยียวยาธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นต้น (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2564) ดังนั้น การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ COVID-19

จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยน ทาวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ควบคู่ไปกับการพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจ ธุรกิจ และสังคม โดยมีการปรับแนวคิด พฤติกรรม วัฒนธรรม การดำรงชีวิตแบบใหม่ ซึ่งสิ่งใหม่ ๆ เหล่านี้ได้กลายเป็นชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็จะทำให้เกิดความคุ้นชินจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตวิถีใหม่ของผู้คนในสังคม (ทะนงศักดิ์ แสงสว่างวัฒนะ, ณิชนนท์ ศิริไสยาสน์ และโชติ บศิริรัฐ, 2563)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นหนึ่งในทางเลือกที่สามารถท่องเที่ยวได้โดยการรักษาสสิ่งแวดล้อมและตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติโดยเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) ที่มุ่งเน้นทางด้านการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมของชาวชนบทเน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เกิดประโยชน์ ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชนและตัวเกษตรกร (ราณี อธิชัยกุล, 2560) อีกทั้งยังเป็นการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) อีกด้วย

จังหวัดหนองคายประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดหนองคายแล้วพบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี พ.ศ. 2560 เท่ากับ 40,053 ล้านบาท ภาคเกษตร 9,666 ล้านบาท ภาคเอกชน 30,387 ล้านบาทภาคการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 24.13 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เมื่อพิจารณาจากพื้นที่การเกษตรของจังหวัดหนองคายพบว่าสูงถึง 1,256,033 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 66.33 จากพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 56,966 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 34.37 ของครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารายได้ส่วนใหญ่ของจังหวัดหนองคายมาจากภาคเกษตรกรรม (สำนักงานจังหวัดหนองคาย, 2563) สินค้าทางการเกษตรของจังหวัดหนองคายมีหลากหลายชนิด เช่น ข้าว พืชไร่ ไม้ผล ประมง และปศุสัตว์ เป็นต้น สามารถสร้างรายได้หลักให้แก่จังหวัดหนองคาย แต่ขณะเดียวกันจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อสินค้าทางการเกษตรลดลงและส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหา พร้อมทั้งกำหนดกลยุทธ์และประเมินการจัดการท่องเที่ยว เชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ทำให้กลุ่มแกนนำอำเภอและชาวบ้านมีความต้องการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้เชิงเกษตรโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรมให้คงอยู่และสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่ออนุรักษ์วิถีชีวิตดั้งเดิมเนื่องจากในพื้นที่ยังคงมีสถานที่ทำการเกษตรที่สวยงาม มีความพร้อมที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ แต่ปัญหาคือจังหวัดหนองคายยังขาดการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างเป็นรูปธรรม ต่างกับจังหวัดต้นแบบที่มีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างเข้มแข็ง (สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย, 2560) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างกลยุทธ์ทางเลือกใหม่ให้กับชุมชนในรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับทุนเดิมที่มีอยู่ในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จัดการการท่องเที่ยวซึ่งไม่เพียงแต่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเท่านั้นแต่ได้เน้นถึงการพัฒนา

ศักยภาพของคนในท้องถิ่นได้เข้ามาบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อนำไปสู่การดูแลรักษาทรัพยากรของชุมชนและเกื้อกูลต่อเศรษฐกิจของชุมชนให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อกำหนดกลยุทธ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดหนองคายในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565 จำนวน 100 ราย และเกษตรกรที่จัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน 2,711 ราย รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 2,811 ราย ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย ในระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในเขต พื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน 12 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 3 เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในเขต พื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม สภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง รายได้ ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งที่ดึงดูดใจ ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านที่พัก และด้านกิจกรรม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ระยะที่ 2 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกำหนดกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาของวัตถุประสงค์ ระยะที่ 3 ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบประเมินกลยุทธ์มีความเหมาะสมมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1961)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการโดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ เกษตรจังหวัดหนองคาย ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดหนองคาย พัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ชื่อเรื่อง การวิจัย วัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ การเก็บข้อมูลที่เป็นความลับ การนำเสนอผลการวิจัยโดยภาพรวม รวมทั้งขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ทั้ง 5 ด้าน นำมาวิเคราะห์เป็นค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ประมวลเป็นระดับการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของผู้ตอบแบบสอบถาม การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วจึงนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ จากนั้นสรุปเป็นประเด็นกำหนดกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ระยะที่ 3 หลังจากเก็บข้อมูลนำผลการประเมินความเหมาะสมกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย มาทำการวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดลำดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วงดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การยอมรับความเหมาะสมของกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ที่มีค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป จึงจะถือว่ากลยุทธ์มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบจากการวิจัยนำเสนอประเด็นที่สำคัญ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย พบว่า 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 338 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.14 มีอายุเฉลี่ย 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.59 และมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.61

สภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยระดับปัญหาจากมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.65) ลำดับที่ 2 ด้านความสามารถในการเข้าถึง ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.67) ลำดับที่ 3 ด้านสิ่งที่ดึงดูด ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.70) ลำดับที่ 4 ด้านที่พัก ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = 0.68) และลำดับที่ 5 ด้านกิจกรรม ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 0.62)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ภาพรวม

ที่	ประเด็น	ระดับปัญหา การจัดการท่องเที่ยว		แปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านสิ่งที่ดึงดูด	4.05	0.70	มาก	3
2	ด้านความสามารถในการเข้าถึง	4.12	0.67	มาก	2
3	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.14	0.65	มาก	1
4	ด้านที่พัก	4.01	0.68	มาก	4
5	ด้านกิจกรรม	3.98	0.62	มาก	5
รวม		4.06	0.67	มาก	

2. ผลการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้นำผลจากระยะที่ 1 มาเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ แนวทางพัฒนาและตัวชี้วัด โดยเรียงลำดับ การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคายตามสภาวะระดับปัญหา 5 ด้าน ได้แก่ 1) สิ่งอำนวยความสะดวก 2) การเข้าถึง 3) สิ่งดึงดูด 4) ที่พัก และ 5) กิจกรรม โดยผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 12 คน รายละเอียดดังตารางดังนี้

ตารางที่ 2 ร่างกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

หลักการ	วัตถุประสงค์	แนวทางพัฒนา	ตัวชี้วัด
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ สิ่งต่าง ๆ ที่รองรับการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวกสบาย	1. แหล่งท่องเที่ยวมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ตู้กดเงิน ร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น 2. แหล่งท่องเที่ยวมีห้องน้ำที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงพอ 3. นักท่องเที่ยวมีการชำระเงินด้วยเงินสด เป็นระบบ โอนเงิน พร้อมเพย์ e- Wallet เพื่อลดการสัมผัสธนบัตรและเหรียญโดยตรง	1.การฝึกทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยี การใช้แอปพลิเคชันธนาคารต่าง ๆ 2. โครงการก่อสร้างห้องน้ำสาธารณะเพื่อชุมชน 3.การฝึกอบรมส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบโอนเงินรวมไปถึงการบริหารจัดการการเงิน	เชิงปริมาณ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 เชิงคุณภาพ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ตารางที่ 3 ร่างกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
ด้านความสามารถในการเข้าถึง

หลักการ	วัตถุประสงค์	โครงการ/กิจกรรมพัฒนา	ตัวชี้วัด
ความสามารถในการเข้าถึง คือการไปถึงแหล่งท่องเที่ยวได้คือต้องมีการคมนาคมขนส่งนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอย่างสะดวก	1.นักท่องเที่ยวสามารถสัญจรเข้า – ออกในสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนได้สะดวก 2. แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในการเข้า - ออกพื้นที่ 3. นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมีความเหมาะสม	1. โครงการปรับปรุงก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชน 2. การจัดตั้งกลุ่มรถประจำทางเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	เชิงปริมาณ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 เชิงคุณภาพ นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้สะดวก สบาย

ตารางที่ 4 ร่างกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
ด้านสิ่งดึงดูดใจ

หลักการ	วัตถุประสงค์	โครงการ/ กิจกรรมพัฒนา	ตัวชี้วัด
ความสามารถในการดึงดูดใจคือสิ่งที่สามารถดึงดูดหรือโน้มน้าวใจให้เกิดความสนใจปรารถนาที่จะไปท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยว	1) แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่นด้านการเกษตร 2) แหล่งท่องเที่ยวใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทางการเกษตรที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและ 3) แหล่งท่องเที่ยวมีความเป็นมาด้านการเกษตรและเป็นวัฒนธรรมประเพณีที่บอกต่อ ๆ กันมาจากรุ่นสู่รุ่น	1. สร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นด้านการเกษตร 2. โครงการอบรมเพิ่มศักยภาพในการสร้างมูลค่าของผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร	เชิงปริมาณ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 เชิงคุณภาพ ชุมชนมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น

ตารางที่ 5 ร่างกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
ด้านที่พัก

หลักการ	วัตถุประสงค์	โครงการ/ กิจกรรมพัฒนา	ตัวชี้วัด
ความสามารถด้านที่พัก คือที่พักอาศัยสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ เป็นต้น	1) แหล่งท่องเที่ยวมีที่พักมีความสะอาดและเพียงพอต่อความต้องการ 2) แหล่งท่องเที่ยวมีที่พักมีความสะดวก สบาย และปลอดภัย และ 3) แหล่งท่องเที่ยวจัดให้มีสถานที่ล้างมือและจุดบริการ แอลกอฮอล์	1. โครงการอบรมให้ความรู้ด้านสุขอนามัยแก่ผู้ให้บริการด้านที่พัก 2. อบรมผู้ให้บริการในการจัดตั้งจุดคัดกรองจุดล้างมือ วัดอุณหภูมิให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ	เชิงปริมาณ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 เชิงคุณภาพ นักท่องเที่ยวพึงพอใจต่อการให้บริการ

ตารางที่ 6 ร่างกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
ด้านกิจกรรม

หลักการ	วัตถุประสงค์	โครงการ/ กิจกรรมพัฒนา	ตัวชี้วัด
ความสามารถด้าน กิจกรรม การได้มีโอกาส ทำกิจกรรมต่าง ๆ ใน สถานที่นั้น ๆ	1) แหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรม การท่องเที่ยวที่น่าสนใจและ สร้างสรรค์ 2) แหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและ การเรียนรู้ชีวิตวิถีใหม่ 3) แหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรม การท่องเที่ยวในรูปแบบ ออนไลน์เพื่อลดการสัมผัส และรวมกลุ่ม ตามมาตรการ ของรัฐ SHA Plus	1. อบรมจัดกิจกรรมจุด เรียนรู้แก่ผู้ให้บริการ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิด ความน่าสนใจในแหล่ง ท่องเที่ยวด้าน การเกษตร 2. โครงการ จัดกิจกรรมการ ท่องเที่ยวด้าน การเกษตรและเรียนรู้วิถี ชีวิต	เชิงปริมาณ ผู้เข้าร่วม กิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจไม่ น้อยกว่าร้อยละ 60 เชิงคุณภาพ นักท่องเที่ยว พึงพอใจต่อการ ให้บริการ

จากตารางที่ 2 – 6 พบว่า ร่างกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย 5 แนวทาง 11 กิจกรรม ได้แก่ 1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 3 กิจกรรม คือ 1.1 การฝึกทักษะในการการเรียนรู้เทคโนโลยี การใช้แอปพลิเคชันธนาคาร 1.2 โครงการก่อสร้างห้องน้ำสาธารณะเพื่อชุมชน 1.3 การฝึกอบรมส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบโอนเงินรวมไปถึงการบริหารจัดการการเงิน 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง จำนวน 2 กิจกรรม คือ 2.1 โครงการปรับปรุงก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชน 2.2 การจัดตั้งกลุ่มรถประจำทางเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว 3) ด้านสิ่งดึงดูดใจ จำนวน 2 กิจกรรม 3.1 สร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น 3.2 โครงการอบรมเพิ่มศักยภาพในการสร้างมูลค่าของผลิตภัณฑ์ 4) ด้านที่พัก จำนวน 2 กิจกรรม 4.1 โครงการอบรมให้ความรู้ด้านสุข อนามัยแก่ผู้ให้บริการด้านที่พัก 4.2 จัดตั้งจุดคัดกรอง จุดล้างมือ วัดอุณหภูมิให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามา และ 5) ด้านกิจกรรม จำนวน 2 กิจกรรม 5.1 อบรมจัดกิจกรรมจุดเรียนรู้แก่ผู้ให้บริการเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความน่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยวด้านการเกษตร 5.2 โครงการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการเรียนรู้ชีวิตวิถีใหม่

3. ผลการวิเคราะห์การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย รายละเอียดดังตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 ผลประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้กลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
ภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ลำดับ	แนวทางพัฒนา	ความเหมาะสม (N=30)			ความเป็นไปได้ (N=30)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.13	0.77	มาก	3.96	0.66	มาก
2.	ด้านการเข้าถึง	4.36	0.79	มาก	4.16	0.81	มาก
3.	ด้านสิ่งดึงดูดใจ	4.56	0.73	มากที่สุด	4.23	.054	มาก
4.	ด้านที่พัก	4.20	0.80	มาก	4.30	0.74	มาก
5.	ด้านกิจกรรม	4.30	0.74	มาก	4.15	0.70	มาก
รวม		4.31	0.63	มาก	4.16	0.54	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า การประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายแนวทางพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และการประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายแนวทาง พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 3.51 ถือว่าแนวทางผ่านเกณฑ์การประเมิน สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีข้อค้นพบที่น่าสนใจที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล 3 ประเด็นดังนี้

1. สภาพปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง 3) ด้านสิ่งดึงดูดใจ 4) ด้านที่พัก และ 5) ด้านกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา บุญเดช และแสงแข บุญศิริ (2561) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้าเลขาขอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนามากที่สุด ได้แก่ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานของ อนัญญา ปาอนันต์ (2560) ศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดระยอง พบว่า ผู้ประกอบการต้องการให้มีกิจกรรมเชิงเกษตร เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และ ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อีกทั้ง นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญ คือ ความสวยงามของสถานที่ในระดับมากที่สุด ด้านความพึงพอใจ พบว่า สิ่งนี้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ผลไม้สด สะอาด อร่อย รongลงมาคือ ผลไม้หลากหลายชนิด และเจ้าหน้าที่มีความรู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมเชิงเกษตร

2. กลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย 5 แนวทาง 11 กิจกรรม สอดคล้องกับงานของ ศิรินันท์ พงษ์นรินทร์, โอษฐ์ญา บัวธรรม และชัชญา ยอดสุวรรณ (2559) ศึกษาแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมอำเภอน้ำเหือง พบว่า ด้านทรัพยากรท่องเที่ยวควรออกกระเป๋ยข้อบังคับเพื่เน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยว

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ควรจัดระบบคมนาคมและการสัญจรให้ชัดเจน พร้อมทั้งทำป้ายบอกทางให้ถูกต้องและติดตั้งเป็นระยะ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรจัดให้มีการบริการที่ครอบคลุมและทั่วถึง ด้านความปลอดภัยควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสามารถในการรองรับของพื้นที่ควรทำการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งเพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินการวางแผน การกำหนดแนวปฏิบัติ การติดตามและประเมินผลการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่

3. การประเมินกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน สามารถนำไปใช้ได้ สอดคล้องกับงานของ อรรถพล ศรีเวชพันธุ์ (2564) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนสู่มาตรฐานความปกติใหม่ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน คนในชุมชนเห็นว่ามาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA) นั้นมีความเหมาะสม ได้แก่ 1) การต้อนรับนักท่องเที่ยว กำหนดจุดคัดกรอง เช็กอิน โดยมี อสม.เข้ามามีส่วนร่วม 2) การให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น บริการอาหาร เครื่องดื่ม และ ที่พักเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย เช่น การแยกภาชนะ และการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับ และ 3) การส่งนักท่องเที่ยว มีการให้เช็กเอาท์ ประเมินการให้บริการ ซึ่งรูปแบบดังกล่าวเป็นการท่องเที่ยวชุมชนมาตรฐานความปกติใหม่ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เกษตรกรที่จัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ ดังนี้

1.1 ด้านสิ่งดึงดูด สร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นด้านการเกษตร และจัดโครงการอบรมเพิ่มศักยภาพในการสร้างมูลค่าของผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร

1.2 ด้านการเข้าถึง จัดทำโครงการปรับปรุงก่อสร้างถนนคอนกรีตในชุมชน และจัดตั้งกลุ่มรถประจำทางเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในการเดินทาง

1.3 ด้านที่พัก จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้ด้านสุขอนามัยแก่ผู้ให้บริการด้านที่พัก อบรมผู้ให้บริการในการจัดตั้งจุดคัดกรอง จุดล้างมือ วัตถุประสงค์ให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ

1.4 ด้านกิจกรรม จัดกิจกรรมจุดเรียนรู้แก่ผู้ให้บริการเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความน่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยวด้านการเกษตร จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเรียนรู้ชีวิตวิถีใหม่

1.5 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ฝึกทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยี การใช้แอปพลิเคชันธนาคารต่าง ก่อสร้างห้องน้ำสาธารณะเพื่อชุมชน และการฝึกอบรมส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบโอนเงินรวมไปถึงการบริหารจัดการการเงิน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรทำวิจัยในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษากลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ในพื้นที่อำเภอหรือจังหวัดอื่น

2.2 ควรศึกษากลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2562. สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2566, จาก https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=521.
- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). ข้อมูลด้านการทางท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2565, จาก https://secretary.mots.go.th/policy/more_news.php?offset=0&cid=26&startoffset=0.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2564). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวเมืองรองของนักท่องเที่ยวชาวไทย. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ทะนงศักดิ์ แสงสว่างวัฒนะ, ณัฏชนันท์ ศิริไสยาสน์ และโชติ บดีรัฐ. (2563). "New Normal" วิถีชีวิตใหม่และการปรับตัวของคนไทยหลังโควิด-19 : การงาน การเรียน และธุรกิจ. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, 14(3), 371-386.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา บุญเดช และ แสงแข บุญศิริ. (2561). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวถ้ำเลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง. วารสารการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 7(2), 122-138.
- ราณี อีสัยกุล. (2560). การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศรินันท์ พงษ์นรินทร์, โอษฐ์ญา บัวธรรม และ ชัชชญา ยอดสุวรรณ. (2559). แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มข., 9(1), 234-259.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2564). วิเคราะห์ผลกระทบของโควิด-19 ต่อธุรกิจท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2566, จาก <https://tdri.or.th/2021/02/covid-112/>.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย. (2560). การท่องเที่ยวเชิงเกษตร. หนองคาย: สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย.
- สำนักงานจังหวัดหนองคาย. (2563). แผนพัฒนาจังหวัดหนองคาย พ.ศ.2561 – 2565 (ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565). หนองคาย: สำนักงานจังหวัดหนองคาย.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). โครงการพัฒนาระบบและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

- อนัญญา ปาอนันต์. (2560). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- อรรถพล ศิริเวชพันธุ์. (2564). การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนสู่มาตรฐานความปกติใหม่ (New
Normal) เพื่อรองรับสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษา ชุมชนหนองฮะ
อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 12(1), 58-75.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research
activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1961). *New Pattern of Management*. New York: McGraw – Hill.